

Sosiaaliset suhteet ja oppiminen vapaan sivistystyön heterogeenisissä aikuisryhmissä

Jenna Valtonen

Abstrakti

Esittelen Katinka Käyhkön, Sara Vainikan ja Jyri Mannisen kanssa kirjoittamamme ja ESREAn verkostokonferenssissa Unkarissa 13.6.2019 esitellyn Full paper -artikkelin ”Liberal Arts Courses and Social Relations in Highly Heterogenic Groups of Adults in Finland” pohjalta tutkimustuloksiamme suomeksi. Esitykseni keskittyy kahteen monikulttuuriseen taideperustaiseen pilottikurssiin (musiikkiryhmä ja teatteriryhmä), jotka toteutettiin Itä-Suomen yliopiston Opinsauna-projektin toimesta vuosina 2018–2019. Ryhmät koostuivat eri syistä maahan muuttaneista ja kantaväestöä edustavista aikuisista. Lisäksi molemmat pilottiryhmät olivat monikielisiä, perustuivat yhteissuunnittelun idealle sekä kulminoituivat julkisiin esityksiin.

Tutkimme sitä, minkälaisia niin ryhmän sisäisiä kuin ulkoisiakin sosiaalisia suhteita taideperustaisten pilottiryhmien toiminnassa esiintyy sekä minkälaisia asioita osallistumisen myötä opitaan. Erityisenä kiinnostuksen kohteena on vapaan sivistystyön yhteisryhmien käyttökelpoisuus aikuisten kaksisuuntaisen kotoutumisen mahdollistamisessa. Tutkimusaineisto koostuu osallistujapäiväkirjoista, loppukyselyiden vastauksista sekä henkilösuhdekartoista ja niitä tarkentavista haastatteluista. Analyysin tukena käytämme positiointiteoriaa (Harré & van Langehove 1999).

Saatujen tulosten perusteella voidaan sanoa, että haasteista huolimatta sekä maahan muuttaneet että kantasuomalaiset raportoivat ryhmään osallistumisen myötä tapahtuneen kaksisuuntaista kotoutumista. Kurssiin osallistuminen tarjosi maahan muuttaneille mahdollisuuksia syventää omaa kotoutumista ja kantaväestölle mahdollisuuksia tutustua erilaisiin ihmisiin.

Lisäksi osallistumisen myötä opittiin monia erilaisia asioita. Ryhmään osallistumisen myötä tutustuttiin uusiin ihmisiin, saatiin enemmän ymmärrystä toisista ja toisten kulttuureista, opittiin lisää itsestä, vahvistettiin kielitaitoa sekä ennen muuta kehitettiin omia musiikkiin tai teatteriin liittyviä taitoja. Opettajan vaikutus oli ryhmissä suuri, ja yksilöiden välillä oli suuria eroja sen suhteen, kuinka tärkeiksi opiskelutoverit muodostuivat. Lisäksi esimerkiksi ystävät, perhe sekä työ vaikuttivat osallistumiseen.